

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	4Cdo/35/2021
Identifikačné číslo spisu:	4114230593
Dátum vydania rozhodnutia:	21.04.2021
Meno a priezvisko:	JUDr. Mario Dubaň
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2021:4114230593.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcu A. Š. V., bývajúceho v X. XX, proti žalovaným 1/ J. B. Š., bývajúcemu vo M. E. XXX, zastúpenému Advokátskou kanceláriou JUDr. René Hudzovič, s.r.o., so sídlom v Nitre, Štefánikova tr. 49, IČO: 36 860 697, 2/ Slovenskej kancelárii poisťovateľov, so sídlom v Bratislave, Bajkalská 19B, IČO: 36 062 235, zastúpenej advokátskou kanceláriou MGA IURIS s. r. o., so sídlom v Bratislave, Cukrová 14, IČO: 47 233 028, o ochranu osobnosti, vedenom na Okresnom súde Nitra pod sp. zn. 18 C 233/2014, o dovolaní žalobcu proti uzneseniu Krajského súdu v Nitre z 28. februára 2020 sp. zn. 12 Co 143/2019, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a.

Žalovaným 1/ a 2/ nárok na náhradu trov dovolacieho konania n e p r i z n á v a.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Nitra (ďalej len „súd prvej inštancie“ alebo „okresný súd“) rozsudkom z 31. januára 2019 č. k. 18 C 233/2014-148 zamietol žalobu a žalovaným 1/ a 2/ priznal nárok na náhradu trov konania voči žalobcovi. Súd prvej inštancie s poukazom na § 101 Občianskeho zákonníka konštatoval, že žaloba bola podaná po uplynutí 3-ročnej premĺacej doby na uplatnenie predmetného nároku. O trovách konania rozhodol podľa § 255 ods. 1 Civilného sporového poriadku (ďalej len „C.s.p.“) v súlade so zásadou úspechu v spore.

2. Krajský súd v Nitre (ďalej len „odvolací súd“ alebo „krajský súd“) na odvolanie žalobcu uznesením z 28. februára 2020 sp. zn. 12 Co 143/2019 napadnuté rozhodnutie súdu prvej inštancie vo výroku o trovách konania potvrdil a žalovaným 1/ a 2/ priznal voči žalobcovi nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu. Odvolací súd po preskúmaní osobných, majetkových a ďalších pomerov žalobcu nevzhliadol dôvody osobitného zreteľa na jeho strane, pre ktoré by náhrada trov konania žalovaným mala byť pre neho neprimerane tvrdou sankciou. Zdôraznil, že žalobca tvrdenú zlú sociálnu a finančnú situáciu nepreukázal, a preto vyhodnotiac všetky dostupné skutočnosti dospel k záveru, že v danej veci by nebolo spravodlivé, pokiaľ by súd odbremenil žalobcu od náhrady trov žalovaným.

3. Proti tomuto uzneseniu odvolacieho súdu podal žalobca dovolanie; pri jeho podaní nebol zastúpený advokátom a ani nepreukázal, že má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa. Zároveň požiadal o určenie právneho zástupcu pre dovolacie konanie.

4. Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 35 C.s.p.) po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 C.s.p.) strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 C.s.p.), skúmal bez nariadenia pojednávania (§ 443 C.s.p.), či sú dané procesné predpoklady pre uskutočnenie meritérneho dovolacieho prieskumu a dospel k záveru, že dovolanie treba odmietnuť.

5. Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C.s.p.). Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je a/ dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, b/ dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná, má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, c/ dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná, má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 C.s.p.).

6. Postup súdu prvej inštancie v prípade nesplnenia osobitnej podmienky dovolacieho konania (§ 429 ods. 1 C.s.p.) upravuje § 436 ods. 1 C.s.p., podľa ktorého vtedy, keď má dovolanie vady podľa § 429 C.s.p. a dovolateľ nebol riadne o povinnosti podľa § 429 C.s.p. poučený v odvolacom konaní, súd prvej inštancie vyzve dovolateľa na odstránenie vád a poučí ho o následkoch neodstránenia vád dovolania.

7. Ustanovenie § 436 ods. 1 C.s.p. predstavuje jedinú (výnimočnú) procesnú situáciu, v ktorej súd prvej inštancie prihliada na existenciu vád dovolania a dovolateľa vyzýva na ich odstránenie. Tento postup súdu prvej inštancie sa týka výlučne vád dovolania v zmysle § 429 ods. 1 C.s.p. a ich výskytu v prípade absencie (alebo nedostatočného) poučenia dovolateľa odvolacím súdom.

8. Procesná situácia, pri ktorej súd prvej inštancie prihliada na vady dovolania a dovolateľa vedie k ich odstráneniu, nenastáva v prípade existencie vád podľa § 429 C.s.p. vtedy, keď bol dovolateľ riadne poučený odvolacím súdom o náležitostiach dovolania a zastúpení dovolateľa v dovolacom konaní (rovnako táto situácia nenastáva pri zistení iných vád, než sú vady dovolania v zmysle § 429 C.s.p.). V takom prípade súd prvej inštancie dovolateľa nevyzýva na odstránenie vád dovolania a spis bez ďalšieho predkladá na rozhodnutie dovolaciemu súdu.

9. V danom prípade žalobca nie je zastúpený advokátom a nepreukázal, že sám má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa. Dovolaním napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu obsahuje riadne poučenie o náležitostiach dovolania a povinnom zastúpení dovolateľa advokátom v dovolacom konaní (§ 393 ods. 1 C.s.p. v spojení s ustanovením § 429 C.s.p.). Zároveň je potrebné poukázať na to, že v nadväznosti na žiadosť dovolateľa o poskytnutie právnej pomoci súd prvej inštancie v rámci procesnej prípravy predloženia spisu dovolaciemu súdu výzvou z 30. júla 2020 (č. l. 216) poučil žalobcu podľa § 160 ods. 2 C.s.p. o možnosti obrátiť sa so žiadosťou o ustanovenie advokáta na Centrum právnej pomoci. Napriek poskytnutiu dodatočnej lehoty ostala osobitná podmienka dovolacieho konania (§ 429 ods. 1 a 2 C.s.p.) nesplnená. Vzhľadom na to dovolací súd uzatvára, že nemožno uskutočniť meritórny dovolací prieskum.

10. Z tohto dôvodu dovolací súd odmietol dovolanie žalobcu podľa § 447 písm. e/ C.s.p. bez toho, aby sa zaoberal vecnou správnosťou napadnutého rozhodnutia.

11. Rozhodnutie o nároku na náhradu trov dovolacieho konania dovolací súd neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá C.s.p.).

12. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.